

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๑๐๖/๑๗๒๘

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง แนวทางการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสัดส่วนร้อยละ ๓๕

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ว(ล)๕๖๐๖
ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๖/๑๓๐๕ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า สำนักงบประมาณได้เสนอเรื่อง แนวทางการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในสัดส่วนร้อยละ ๓๕ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา และขอให้เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณาแล้วมีความเห็นในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. การกำหนดให้ อปท. จัดเก็บรายได้ที่ อปท. จัดเก็บเองเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ ๑๐ เป็นข้อเสนอที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดสรรรายได้ของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กกถ.) ซึ่งกำหนดให้ อปท. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของตนเอง ปีละไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ อยู่แล้ว และเพื่อให้ อปท. มีรายได้จัดเก็บเองเพิ่มขึ้นสามารถลดการพึ่งพารายได้จากเงินอุดหนุนของรัฐบาลลง รัฐบาลควรเร่งรัดเสนอร่างกฎหมายว่าด้วยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาต่อไป

๒. สำหรับข้อเสนอให้เพิ่มรายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บและแบ่งให้ อปท. ในอัตราร้อยละ ๑๙.๑๓ เท่ากับอัตราที่เพิ่มขึ้นในปีที่ผ่านมา อาจจะส่งผลกระทบต่อรายได้ของ อปท. แต่ละประเภท ทั้งนี้เนื่องจาก กกถ. จะจัดสรรโดยใช้ฐานจากประมาณการรายได้ที่รัฐบาลคาดว่าจะเก็บได้จากรายได้แต่ละประเภทที่จะต้องจัดสรรและแบ่งให้ อปท. และนำมาคำนวณจัดสรรเป็นรายได้ของ อปท. ซึ่งการจัดสรรรายได้ตามแนวทางดังกล่าวจะทำให้ อปท. ได้รับการจัดสรรรายได้สอดคล้องกับความเป็นจริงมากกว่าที่จะกำหนดให้เพิ่มขึ้นในอัตราเท่ากับปีที่ผ่านมา

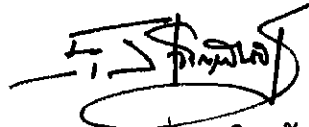
๓. เนื่องจากรายได้ที่ อปท. จัดเก็บเอง และรายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บและแบ่งให้ มีจำนวนค่อนข้างจำกัด ดังนั้นการจัดสรรรายได้ให้แก่ อปท. ให้มีสัดส่วนรายได้ต่อรายได้รัฐบาลในอัตราร้อยละ ๓๕ จึงจำเป็นต้องจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. เพิ่มขึ้นจำนวนมาก ซึ่งในช่วงเวลาจำกัดที่ยังไม่สามารถถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา สาธารณสุข และภารกิจอื่น ๆ ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. แนวทางที่สำนักงบประมาณเสนอในเรื่องการมอบอำนาจและหน้าที่ถ่ายโอนให้ อปท. และการถ่ายโอนงบประมาณของโครงการตามนโยบายรัฐบาล

ที่มีลักษณะใกล้เคียงหรือซ้ำซ้อนกับภารกิจของ อปท. จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะทำให้ อปท. มีรายได้เพิ่มขึ้นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย แต่จะต้องได้รับความร่วมมือจากส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจและอปท. อย่างจริงจัง โดยจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้ อปท. เพื่อดำเนินการเอง หรือให้กลุ่มประชาชนมีส่วนร่วมดำเนินการในลักษณะเช่นเดียวกับการจัดสรรเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐาน (อสม.) เงินอุดหนุนสำหรับส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มสตรี ฯลฯ หรือให้ส่วนราชการดำเนินการในลักษณะผู้ให้บริการ แล้วแต่วัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนแต่ละประเภท

๔. อย่างไรก็ดี กกถ. ได้เคยเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาการกำหนดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ต่อรายได้ของรัฐบาล ซึ่งรัฐจะต้องจัดสรรรายได้ให้แก่ อปท. ในช่วงระยะเวลาไม่เกิน พ.ศ. ๒๕๔๙ เพิ่มขึ้น คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้รัฐบาล ในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๕ ว่าไม่สามารถดำเนินการได้ในขณะนี้ และขอให้พิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ รวม ๔ แนวทาง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ดังนั้น หากสำนักงานประมาณมีข้อเสนอแนวทางการจัดสรรรายได้ให้แก่ อปท. เพื่อให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ก็ควรนำข้อเสนอดังกล่าว เสนอ กกถ. พิจารณาเพื่อทบทวนการกำหนดสัดส่วนรายได้ของ อปท. และนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายรองพล เจริญพันธุ์)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ

ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๗๓๘๓-๔

ที่ นร ๐๑๐๖/๑๓๐๕

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๕๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘

เรื่อง การกำหนดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้ของรัฐบาล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. การกำหนดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้ของรัฐบาล
๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง-
ส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ ๓/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๘

โดยที่พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร-
ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๐ (๔) กำหนดว่า “...ในช่วงระยะเวลาไม่เกิน
พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้รัฐบาลไม่น้อย
กว่าร้อยละ ๒๐ และในช่วงระยะเวลาไม่เกิน พ.ศ. ๒๕๔๙ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้
เพิ่มขึ้น คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๕ ...” และมาตรา ๑๒
(๓) กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กกถ.) มีอำนาจ
หน้าที่ “ปรับปรุงสัดส่วนภาษีและอากร และรายได้ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ
ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครอง-
ส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองเป็นสำคัญ” เพื่อให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ ดังกล่าว รัฐบาลได้กำหนดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ต่อรายได้รัฐบาลสุทธิเพิ่มขึ้นทุกปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ จนถึงปัจจุบัน โดยเพิ่มจาก
ร้อยละ ๒๐.๖๔ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นร้อยละ ๒๑.๔๘ ๒๒.๑๙ ๒๒.๗๕ และ ๒๓.๕๐
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๘ ตามลำดับ

รองนายกรัฐมนตรี (นายปองพล อดิเรกสาร) ประธาน กกถ. ในขณะนั้น
ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อศึกษาแนวทางการปรับปรุงรายได้ขององค์กรปกครอง-
ส่วนท้องถิ่น โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง (นายวราเทพ รัตนากร) เป็นประธาน และ
ได้นำผลการศึกษาเสนอ กกถ. พิจารณาหลายครั้ง ครั้งล่าสุดในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๘ เมื่อวันที่
๒๘ เมษายน ๒๕๔๘ กกถ. ได้พิจารณาเห็นว่า การจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ตามมาตรา ๓๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร-
ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วน
ต่อรายได้ของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ นั้น ไม่สามารถดำเนินการได้ใน
ขณะนี้ เนื่องจากระยะเวลากระชั้นชิดและภารกิจด้านการศึกษาและสาธารณสุขยังไม่สามารถโอน

/ให้แก่...

ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ ประกอบกับหากจะจัดสรรเงินอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามสัดส่วนที่กฎหมายกำหนด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จะเป็นการเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดถึงร้อยละ ๑๑.๕ ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาระดำเนินงานโครงการสำคัญของรัฐบาล และการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง จึงเห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแนวทางการแก้ไขพระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้

๑. ให้คงสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้ของรัฐบาลในอัตรา ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๕ ตามเดิม แต่ขยายเวลาออกไปให้สอดคล้องกับระยะเวลาการถ่ายโอนภารกิจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนด (พ.ศ. ๒๕๕๓)

๒. ให้คงสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้ของรัฐบาลในอัตรา ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๕ โดยไม่กำหนดระยะเวลา

๓. กำหนดระยะเวลาไว้ที่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ แต่แก้ไขสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้ของรัฐบาลเป็นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๕

๔. ไม่กำหนดเงื่อนไขเวลา และสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อรายได้ของรัฐบาล แต่ให้คำนึงถึงภาระหน้าที่ระหว่างรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โดยให้มีเงื่อนไข คือ ให้เร่งรัดการถ่ายโอนภารกิจและงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและปรับปรุงระบบการเงิน การคลัง และพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ กกต. ส่วนใหญ่ได้มีมติเลือกแนวทางให้คงสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้ของรัฐบาลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๕ ตามเดิม แต่ขยายเวลาออกไปให้สอดคล้องกับระยะเวลาการถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนด (พ.ศ. ๒๕๕๓) ตามข้อ ๑.

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)
รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ
ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๗๓๘๓-๔